

“Op hoop van zegen”

Padista's in Enschede

“Op hoop van zegen”

Pastoraal/diaconale Staties: PADISTA’S.

Op weg naar de aandachtige aanwezigheid van kerken in de buurten en wijken van Enschede

PADISTA’S zijn plaatsen om stil te staan, om even te gaan zitten, plaatsen waar je even tot jezelf kan komen, alleen of met anderen (Latijnse woord ‘statie’ is: stilstaan, plaats).

1. Kerk in de buurt ?!

De kerk is tot nu toe in de wijken en buurten aanwezig in de vorm van een vaak groot kerkgebouw met een daarbij behorende pastorie, parochiehuis of kerkcentrum. Dat gaat in de toekomst veranderen. Hoe, weten we nog niet precies.

Het is wel duidelijk dat de kerkelijke instituties en organisaties keuzes moeten gaan maken. Dat geldt ook voor de Algemene Kerkenraad van de PGE als voor het parochiebestuur van de St. Jacobus de Meerdere parochie in Enschede. Daarvoor is lef en visie nodig. De kerk heeft hierin een eigen verantwoordelijk.

We bieden een nieuwe en verfrissende kijk op de aanwezigheid van de kerken in de wijken. Het voorstel van de projectgroep is om keuzes te gaan maken voor een andere vorm van aanwezigheid dan we tot nu toe gewend zijn. Keuzes die overigens ondersteund worden door de beleidsplannen van de Algemene Kerkenraad en het beleidsplan van het Bisdom voor pastorale steunpunten.

In deze notitie schetsen we een breed kader voor de invulling van die Pastoraal Diaconale Steunpunten of staties, de Padista’s. Een Padista kan in elke wijk of buurt anders kan worden ingevuld. We stellen voor om de opbouw van de Padista’s in oecumenisch perspectief te organiseren. Op weg gaan naar de aandachtige aanwezigheid van kerken in wijken en buurten: De weg van de Padista’s.

Wat we ermee bedoelen is, dat de kerken een eigen verhaal en een eigen verantwoordelijkheid hebben in de samenleving, een boodschap van compassie, vrede in de buurten, gerechtigheid, liefde, trouw en nabijheid in presentie. Het gaat ook om een spirituele dimensie waarin Gods aanwezigheid wordt ervaren, die ook in ieder mens aanwezig is. Als kerk voelen we een verantwoordelijkheid vóór gemeenschapsvorming in de buurt. Dat moet professioneel ondersteund worden en gedragen door de betrokkenen mensen, de actieve parochianen en gemeenteleden en mensen in de wijk.

2. Wat is een PADISTA?

1. De Padista is een rustpunt en een vertrekpunt van waaruit de kerk present is in de buurt.

2. De Padista is het vertrekpunt van waaruit we present zijn in de buurt, dat betekent dat we telkens weer de buurt ingaan en contact maken met mensen.

- We proberen trouw te zijn aan de mensen in de buurt.
- Mensen kunnen op onze aandacht rekenen.
- Als kerk, als Padista, sluiten we aan op de leefwereld van de buurt. We zullen deze actief verkennen en we zullen ons daarin oefenen.
- We staan open voor de directe vragen van mensen en actualiteiten in de buurt.
- We zijn eventueel een bruggenhoofd tussen mensen en instellingen.

3. ***De Padista bestaat uit drie ruimten:***

- een ontmoetingsruimte voor koffie/thee/ontmoeting.
- een ruimte voor leerhuis/catechese/groepsgesprek/intervisie.
- een stilteruimte; dat kan een zaaltje zijn, een kapel of een kerkruimte.

Een PADISTA is een plaats waar mensen samenkomen en weer verder trekken.

Een PADISTA is de ontmoetingsplek voor de vrijwilligers van de geloofsgemeenschap en de gemeente, voor de vrijwilligers van de pastoraatsgroep, van het bezoekwerk en van de diaconale en de catechetische activiteiten van de locatie.

Een PADISTA is een plek voor mensen uit de buurt, voor sociale contacten, om even een luisterend oor te hebben, om even stil te staan bij wat er is, om even een kaarsje op te steken of om even te bidden

Een PADISTA is een plaats voor een kleine viering of voor een gebedsbijeenkomst of meditatie

3. De ontwikkeling van Padista's dient meerdere doelen.

Zoals boven gezegd biedt dit plan een alternatief voor ontwikkelingen in de kerken die mensen in mineurstemming brengt. Een overzichtelijk en haalbaar perspectief voor de kerkelijke aanwezigheid in de buurten of wijken van een stad.

De Padista is ook een antwoord op een aantal maatschappelijke ontwikkelingen. De gemeenten proberen vanuit hun verantwoordelijkheid voor de WMO steunpunten in buurten en wijken op te zetten, soms in de vorm van 'huiskamerprojecten', een soort open huis dat een paar keer per week open is. Kerkelijke vrijwilligers zouden daar ook ingezet kunnen worden. Op zich is dit een positieve ontwikkeling van de burgerlijke gemeente maar we moeten als kerken zelf nadenken over de wijze waarop wij professionals (pastores en predikanten) en vrijwilligers inzetten en wat wij te bieden hebben. De Padista's kunnen daar een inhoudelijk antwoord op zijn.

Gezien de maatschappelijke tendens van polarisatie tussen bevolkingsgroepen is het van belang dat kerken een voet aan de grond hebben in de buurten waar die polarisatie zich voordoet om te werken aan de vrede in de buurten.

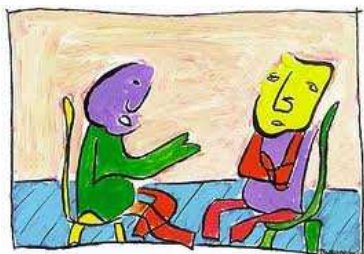
Kerkbesturen zijn ook genoodzaakt zich vooral bezig met het overeind houden van de parochie en de gemeentes, met kerkgebouwen openhouden of afstoten, met het creëren van voorwaarden om de liturgie mogelijk te blijven maken. Dat is goed maar er moet meer gebeuren en naar de toekomst gericht. Met de ontwikkeling van de Padista's komt de kerk weer dicht bij het gewone leven van mensen in de wijken als we op de wijze van de presentie de pastorale en diaconale aandacht te ontwikkelen.

De ontwikkeling van Padista's staat andere kerkelijke of maatschappelijke ontwikkelingen niet in de weg maar levert een positieve bijdrage aan kerk en samenleving.

4. Waarom een Padista op deze manier met drie ruimten?

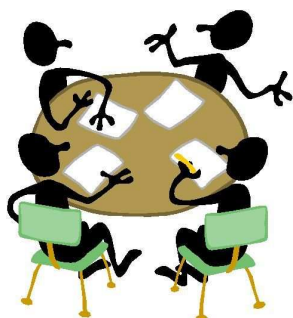
Essentieel voor het welslagen van de kerkelijke aanwezigheid in de buurten is gelegen in de 3 ruimten die staan voor 3 belangrijke aspecten van het menselijke leven.

1. De ontmoeting, de zintuigen en het hart

De eerste ruimte is die van de stoel, van de koffie en thee, van de ontmoeting tussen mensen van een goed gesprek. Het is de romp van het menselijke lichaam. De maag en de buik voor als we honger en dorst hebben. Het hart als ons iets op het hart ligt, als we het met iemand ergens over willen hebben. De ontmoeting, en die kan luchtig maar ook emotioneel zijn. Het kan over het dagelijks leven gaan met de daarbij behorende problemen. Het is de verbinding van de micro-economie (eten, drinken, dak boven ons hoofd) en de aandacht en liefde. Dat vindt plaats in de voorste ruimte van de Padista.

2. Overleggen en leren, het verstand

De tweede ruimte is die van de tafel. De ruimte van het overleg, van het groepsgesprek, de cursus, de catechese en het leren, van het vergaderen en besluiten nemen. Het is de plaats waar het hoofd en het denken actief is. Hier wordt nagedacht. Het is de ruimte van het leren van elkaar en de buurtpolitiek. Hier worden de vragen gesteld: Wat doen we in welke situatie? Dit is de middenruimte van het gebouw met een tafel en stoelen er om heen.

3. De geest en de ziel

De derde ruimte is in eerste instantie een lege ruimte. Een ruimte waar het in eerste plaats stil is. Waar het hoofd en het lijf stil kan worden en er ruimte komt voor ervaringen van de Geest. Waar we meer zijn dan onze drukte. Een ruimte waar een kaarsje kan worden aangestoken, voor een stil gebed of een mooi gezang. Het is de ruimte van de geest en de cultuur. Misschien kan er muziek gemaakt worden of geëxposeerd worden.

Het gaat erom dat in een Padista heel de mens aan bod kan komen of anders gezegd wij spreken de mens aan op zijn heelheid of heelwording. Dan is één ruimte en een éédimensionale benadering niet genoeg. Sterker nog, het is niet goed voor de individuele mens en voor de maatschappelijke ontwikkeling als we een eenzijdige benadering hebben.

5. De organisatorische voorwaarden

De PADISTA is voor zover mogelijk verbonden aan een lokale geloofsgemeenschap en is onderdeel van de Parochie Jacobus de Meerdere en de Protestantse Gemeente Enschede.

De besturen zijn vooral faciliterend.

De PADISTA is onderdeel van het kerkelijk beleid van de gemeente en de parochie, valt onder de verantwoordelijkheid van de pastorale teams.

Elke pastor/predikant geeft pastoraal leiding aan een padista's. Hij of zij inspireert en motiveert de vrijwilligers en de bezoekers, samen met de pastoraatsgroep. Op de Padista is de pastor/predikant generalist, stedelijk is de pastor/predikant geprofileerd.

Centraal komt er een PADISTA-BERAAD waarin vertegenwoordigers uit de pastoraatsgroepen, lokale diaconale groepen en catechetische groepen 2 maal per jaar bijeen komen onder de verantwoordelijkheid van de pastorale teams.

De pastorale teams begeleiden de locaties in de opbouw van de PADISTA'S.

De kerkbesturen en de locatieraden zorgen voor de voorwaardenscheppende factoren om de PADISTA te kunnen realiseren en continueren

De PADISTA kan op elke locatie er anders uit gaan zien, bijvoorbeeld in samenwerking met andere kerkelijke organisaties in de gemeente Enschede waarbij de eerste 5 eigenschappen van de PADISTA criterium en leidraad zijn voor de realisatie ervan.

Het lijkt ons verstandig te starten met een pilotproject. Het zou kunnen zijn dat Enschede Zuid waarschijnlijk de beste plek zou kunnen zijn. Dit omdat daar al regelmatig oecumenische samenwerking is en er bijvoorbeeld recent contact is met wijkcoaches.

We willen starten met een pilotproject om daar te leren

Een PADISTA is niet gelijk aan een buurthuis, inloophuis of huiskamerproject.

pastores team Enschede, parochie St Jacobus de Meerdere

pastores team Protestantse Gemeente Enschede

Padista globaal stappenplan

Periode april mei 2011	<p>Afwerken van het Padista idee, verdere presentatie zorgvuldig voorbereiden, eventueel met visualisatie, beelden, voorbeelden uit het land.</p> <p>Presentatie in de pastorale teams gevolgd door een excursie naar een vergelijkbare plek in het land.</p> <p>Introductie van de presentiebenadering in de pastorale teams.</p>
Juni t/m september 2011	<p>Draagvlak creëren en presentatie in de bestuursorganen van de kerken.</p> <p>Algemene KerkenRaad en Parochiebestuur bijeenbrengen over de Padista's</p> <p>Pilotproject voorstellen en besluitvorming.</p>
Oktober t/m december 2011	<p>Presenteren, draagvlak creëren en overleggen met de betrokken wijkkerkenraden, locatieraden en pastoraatsgroepen in het pilotproject. Draaiboek maken.</p>
Januari t/m juni 2012	<p>In pilotproject contacten tot stand brengen, mensen met elkaar verbinden, samenwerkingsvoorstellen creëren. Draaiboek maken.</p> <p>Concrete plannen maken.</p> <p>Cursus presentiepastoraat aanbieden en uitvoeren.</p>
Juni t/m december 2012	<p>In pilotproject voorwaarden creëren om tot uitvoering te komen van een Padista</p>
2013	<p>Padista in de pilot tot stand brengen</p>
2014	<p>Opening Padista pilot</p>
	<p>Verder in de gehele tussenliggende periode ogen en oren openhouden om de Padista ook in andere wijken te presenteren.</p> <p>Draaiboek klaarhouden, flexibiliteit realiseren met behoud van de eigenheid van de 3 elementen van de Padista en de presentie als identiteit.</p>

